

DG-001-0014127

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Economics : Paper-IX

(Money, Banking & Pub. Fin. - II)

(Elective - II)

[New Course]

Faculty Code : 001

Subject Code : 0014127

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) જમણી બાજુનાં અંક પ્રશ્નોનાં ગુણ દર્શાવે છે.
(2) દરેક પ્રશ્નનો જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખો.

- 1 નીચેનાં બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોનાં સાચા ઉત્તરો લખો : 20
- (1) કોઈપણ દેશનાં આર્થિક વિકાસનો આધાર શેના પર રહેલો છે ?
(A) મૂડી સર્જનનાં દર પર (B) આવક સર્જનના દર પર
(C) કરવેરાનાં દર પર (D) વપરાશી વસ્તુઓનાં દર પર
- (2) લોકોની કરવેરા ભરવાની શક્તિની ટોચમર્યાદા એટલે.....
(A) કરદાનક્ષમતા (B) આવકક્ષમતા
(C) ખર્ચક્ષમતા (D) કાર્યક્ષમતા
- (3) કરદાનક્ષમતાનાં કેટલા પ્રકાર પાડવામાં આવ્યા છે ?
(A) બે (B) ત્રણ
(C) ચાર (D) પાંચ
- (4) કયા સમયે સરકાર લોકો પાસેથી વધુ કરવેરા ઉઘરાવી શક્તી નથી ?
(A) શાંતીના સમયે (B) આંતરિક વિકાસના સમયે
(C) યુદ્ધના સમયે (D) કટોકટીનાં સમયે

- (5) પ્રો. મસગ્રેવે કરદાનક્ષમતાને બદલે કયો ખ્યાલ રજૂ કર્યો છે ?
 (A) ઈષ્ટ આવક સર્જનનો (B) ઈષ્ટ અંદાજપત્રનો
 (C) ઈષ્ટ ખર્ચ કરવાનો (D) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં
- (6) રાજ્યની આવકનું મુખ્ય સાધન કયું ગણાય છે ?
 (A) દંડ (B) કરવેરા
 (C) ખાધપૂરવણી (D) જાહેર ઋણ
- (7) મહત્તમ સામાજિક કલ્યાણનો સિદ્ધાંત કોણે રજૂ કર્યો છે ?
 (A) પ્રો. માર્શલ (B) પ્રો. ડાલ્ટન
 (C) પ્રો. રોબિન્સન (D) પ્રો. જે. બી. ક્લાર્ક
- (8) કયા દેશમાં બેરોજગારીની સમસ્યા સૌથી વધુ તીવ્ર હોય છે ?
 (A) વિકસિત (B) અલ્પવિકસિત
 (C) વિકાસમાન (D) ધનિક
- (9) કઈ અર્થવ્યવસ્થામાં વારંવાર આર્થિક અસ્થિરતા ઊભી થાય છે ?
 (A) સમાજવાદમાં (B) સામ્યવાદમાં
 (C) મૂડીવાદમાં (D) મિશ્ર અર્થતંત્રમાં
- (10) વ્યક્તિ પાસે આવકનાં સાધનો કેવા છે ?
 (A) અમર્યાદિત (B) અનેક
 (C) મર્યાદિત (D) વિવિધ
- (11) નીચેનામાંથી કયા કરવેરાનો સમાવેશ પ્રત્યક્ષ કરવેરામાં થાય છે ?
 (A) વેચાણવેરો (B) આબકારી જકાત
 (C) વારસાવેરો (D) મનોરંજન કર
- (12) ભારતમાં ઊંચા પ્રત્યક્ષ કરવેરાની, બચત અને મૂડીરોકાણ પર કેવી અસરો થાય છે?
 (A) હકારાત્મક (B) સકારાત્મક
 (C) વિપરીત (D) બિનઅસરકારક

- (13) અલ્પવિકસિત રાષ્ટ્રો વિકાસનાં પ્રથમ તબક્કામાં કયા ક્ષેત્રમાં મોટા પાયા પર મૂડીરોકાણ કરે છે ?
- (A) ખેતી (B) સેવા
(C) ઉદ્યોગ (D) ખેતી અને ઔદ્યોગિક
- (14) સંરક્ષણ, કાયદા અને વ્યવસ્થાનો ખર્ચ કયા પ્રકારનો ગણાય ?
- (A) વિકાસ ખર્ચ (B) મૂડી ખર્ચ
(C) ઉત્પાદક ખર્ચ (D) મહેસૂલી ખર્ચ
- (15) જાહેર ખર્ચમાં વૃદ્ધિ માટે કયા કારણો જવાબદાર છે ?
- (A) આર્થિક વિકાસ (B) યુદ્ધ અને સંરક્ષણ ખર્ચમાં વૃદ્ધિ
(C) કલ્યાણ રાજ્યની ભાવના (D) ઉપરોક્ત બધા જ
- (16) જાહેર દેવાનાં મુખ્ય કેટલા પ્રકાર પાડવામાં આવ્યા છે ?
- (A) પાંચ (B) ચાર
(C) ત્રણ (D) બે
- (17) સરકાર કોની પાસેથી દેવું લે છે ?
- (A) બેંકો (B) વ્યક્તિઓ
(C) ધંધાદારી સંસ્થાઓ (D) ઉપરોક્ત બધા જ
- (18) જાહેર દેવાની લાક્ષણિકતા
- (A) તે ઉત્પાદકીય અને બિનઉત્પાદકીય હોય છે.
(B) તેનો ઈરાદો સ્પષ્ટ હોય છે.
(C) તે મહદ્ અંશે લાંબાગાળાનું હોય છે.
(D) ઉપરોક્ત બધા જ
- (19) રાજ્યનું અંદાજપત્ર હોય છે.
- (A) સમતોલ (B) ખાધવાળુ
(C) પુરાંતવાળુ (D) ઉપરોક્ત બધા જ

(20) ખાનગી દેવાની લાક્ષણિકતા

- (A) તે વ્યક્તિગત હોય છે.
(B) તેમા નાણાકીય વ્યવહાર ગુપ્ત હોય છે.
(C) તે ગમે તે હેતુ માટેનું હોય છે.
(D) ઉપરોક્ત બધા જ

- 2 જાહેર ખર્ચમાં વૃદ્ધિ થવાનાં કારણો સમજાવો. 10
અથવા
- 2 પ્રત્યક્ષ કર અને પરોક્ષ કર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 10
- 3 કરદાનક્ષમતાને અસર કરતા પરીબળો વર્ણવો. 10
અથવા
- 3 મહત્તમ સામાજિક કલ્યાણનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 10
- 4 જાહેર દેવામાં વૃદ્ધિનાં કારણો ચર્ચો. 10
અથવા
- 4 જાહેર દેવાનો ભોજો સમજાવો. 10
- 5 કરાઘાત અને કરવિવર્તનનાં ખ્યાલો સમજાવો. 10
અથવા
- 5 કરદાનક્ષમતાનો ખ્યાલ સમજાવો. 10
- 6 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) 10
(1) જાહેર જમાખર્ચનું કાર્યક્ષેત્ર
(2) ઉત્તમ કરપદ્ધતિનાં લક્ષણો
(3) જાહેર ખર્ચની ઉત્પાદન પરની અસરો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (i) Figures on right side indicate full marks.
(ii) Write answer of all questions in main answer book.

- 1 Write right answer of M.C.Q. given below : 20
- (1) Which is the base of economic development for any nation ?
(A) Rate of capital formation
(B) Rate of income generation
(C) Rate of taxation
(D) Rate of consumer goods
- (2) What is the limit of taxable capacity of people ?
(A) Taxable Capacity (B) Income Capacity
(C) Expenditure Capacity (D) Efficiency
- (3) How many types of taxable capacity ?
(A) Two (B) Three
(C) Four (D) Five
- (4) When government don't take more tax from the people ?
(A) At peace time
(B) At internal development time
(C) At war time
(D) At emergency time
- (5) Which concept is given by Prof. Musgrave in place of taxable capacity ?
(A) Eligible income generation
(B) Proper budget
(C) Eligible expenditure
(D) None of above

- (6) Which is main source of income to state ?
(A) Fine (B) Tax
(C) Deficit finance (D) Public debt
- (7) By whom the theory of maximum social welfare given ?
(A) Prof. Marshall
(B) Prof. Dalton
(C) Prof. Robinson
(D) Prof. J. B. Clerk
- (8) In which type of country the problem of unemployment seen very large ?
(A) Developed (B) Underdeveloped
(C) Developing (D) Rich
- (9) In which economy the economic unstability take place oftenly ?
(A) In socialism
(B) In communism
(C) In capitalism
(D) In mixed economy
- (10) Which type of income resources seen with a person ?
(A) Unlimited (B) Many
(C) Limited (D) Various
- (11) Which tax is direct tax from given below ?
(A) Sales tax
(B) Excise duty
(C) Heridity tax
(D) Entertainment tax
- (12) Which effects seen on savings and investment from high slab of direct taxes in India ?
(A) Positive (B) Proper
(C) Opposite (D) Unproper

- (13) In the first stage of development, where the huge investment done by underdeveloped country ?
- (A) Agriculture
 - (B) Service
 - (C) Industry
 - (D) Agriculture and industry
- (14) Expenditure for protection, law and order called.....
- (A) Development expenditure
 - (B) Capital expenditure
 - (C) Productive expenditure
 - (D) Revenue expenditure
- (15) Causes for growth in public expenditure is.....
- (A) Economic development
 - (B) Battle and protection
 - (C) Desire of welfare state
 - (D) All of above
- (16) How many major types of public debt ?
- (A) Five
 - (B) Four
 - (C) Three
 - (D) Two
- (17) From where government takes debt ?
- (A) Banks
 - (B) Persons
 - (C) Business institutions
 - (D) All of above
- (18) The characteristics of public debt is.....
- (A) It is for productive and unproductive motive
 - (B) It has clear intension
 - (C) It is mostly for long period
 - (D) All of above

(19) The budget of state is.....

- (A) Balanced
- (B) Deficit financed
- (C) Surplus
- (D) All of above

(20) The characteristics of private debt is.....

- (A) It is individual
- (B) Suspence of monetary exchange
- (C) It is for any objects
- (D) All of above

2 Explain the causes of increase in public expence. 10

OR

2 Explain the difference between direct and indirect tax. 10

3 Explain the factors effecting the taxable capacity. 10

OR

3 Explain the theory of maximum social welfare. 10

4 Discuss the causes for increase in public debt. 10

OR

4 Explain the burdon of public debt. 10

5 Explain the concepts of impact of taxation and shifting of taxation. 10

OR

5 Explain the concept of taxable capacity. 10

6 Write short note : (any one) 10

- (a) Criteria of public finance
- (b) Characteristics of best taxation system
- (c) Effects on production of public expenditure